

EMAS in krožno gospodarstvo

Janja Leban

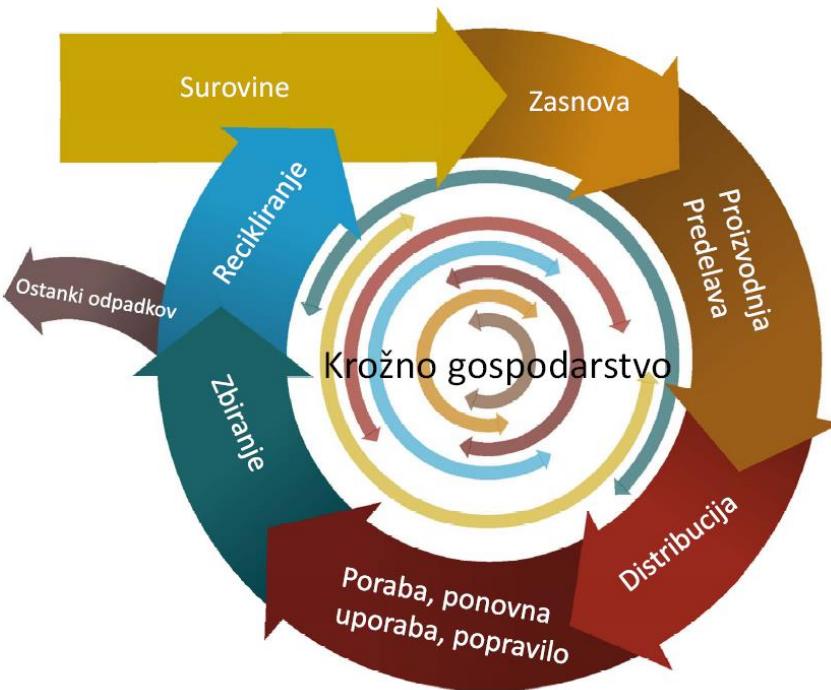
Služba za varstvo okolja GZS

Delavnica „Na poti v krožno gospodarstvo – spodbujajmo
uvajanje EMAS v Sloveniji“

Ljubljana, 28. november 2019

Krožno gospodarstvo

nizkoogljičnost

Vizija 2050:

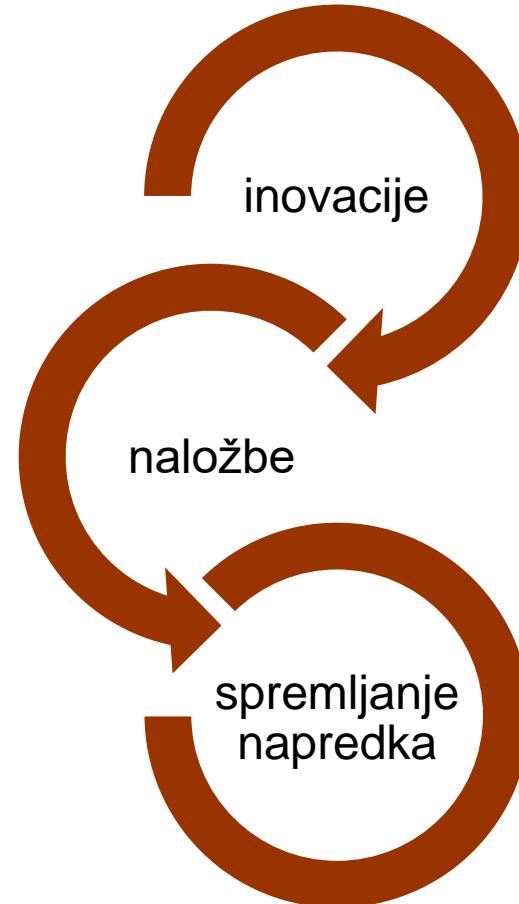
Naša blaginja in zdravo okolje
izhajata iz inovativnega,
krožnega gospodarstva, kjer
se nič ne zavrže.

izločevanje nevarnih snovi → odpadek = zanesljiv vir surovin

Izzivi krožnega gospodarstvo

Prednostna področja:

- plastika
- živilski odpadki
- kritične surovine
- gradbeništvo in rušenje
- biomasa in bioizdelki

Okvir za spremljanje krožnega gospodarstva

1 - samozadostnost EU na področju surovin

2 - ZeJN

3 - nastajanje odpadkov

4 - živilski odpadki

5 - skupne stopnje recikliranja

6 - stopnje recikliranja za določene toke odpadkov

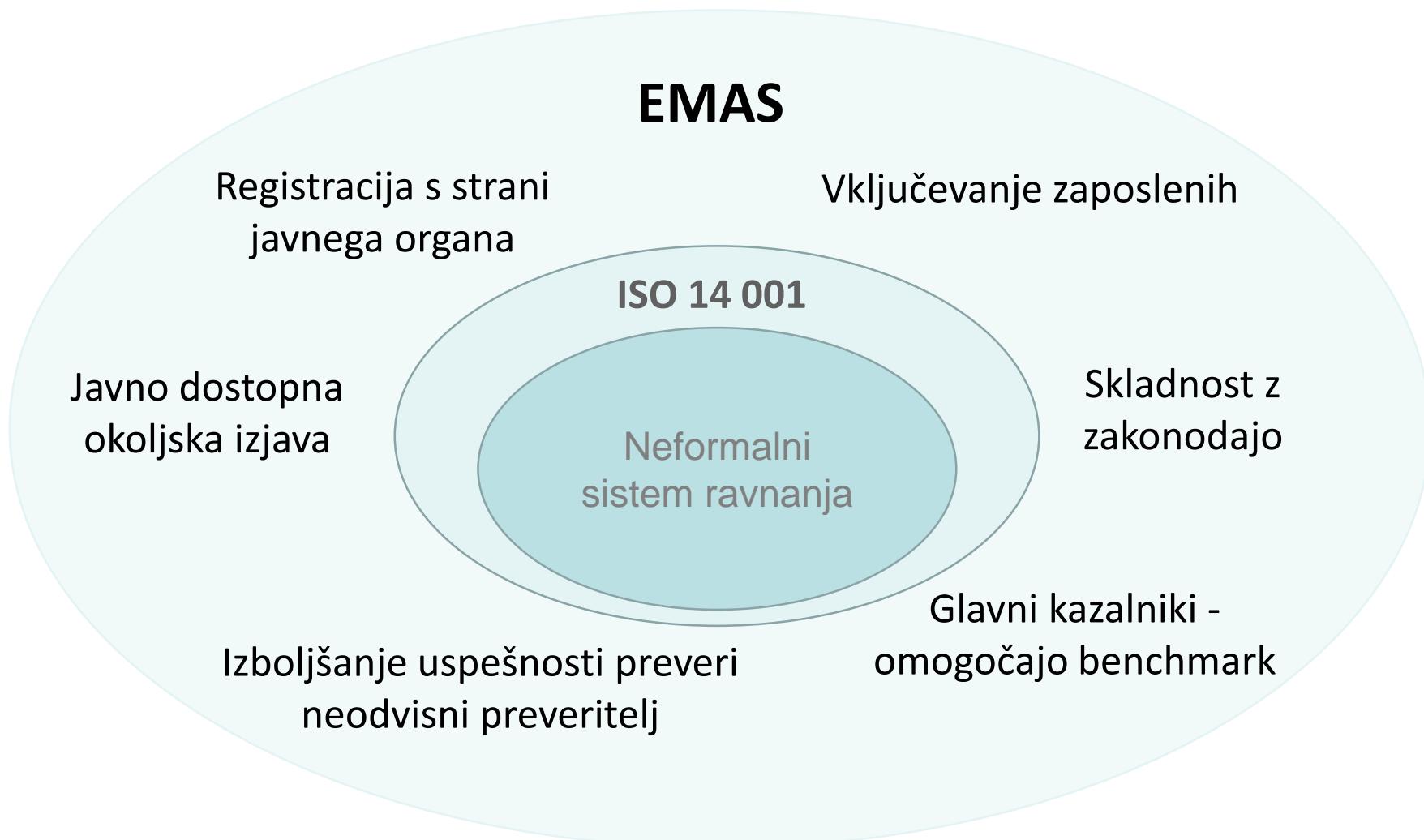
7 - prispevek recikliranih materialov k povpraševanju po surovinah

8 - trgovanje s surovinami, ki jih je mogoče reciklirati

9 - zasebne naložbe, delovna mesta in bruto dodana vrednost

10 - patenti

EMAS je nadgradnja ISO 14001

Vir:

https://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/publications_studies_en.htm#EMAS%20presentation%20for%20organisations

Poročanje temelji na kazalnikih okoljske uspešnosti

Glavni kazalniki se osredotočajo na uspešnost na naslednjih področjih:

- energija
- materiali
- voda
- odpadki
- raba zemljišč v zvezi z biotsko raznovrstnostjo
- emisije

Kako do okoljske odličnosti?

BEMP = Best Environmental Management Practice

⇒ Sectoral Reference Documents (SRDs) on best environmental management practice

SKLEP KOMISIJE (EU)
2015/801 z dne 20. maja 2015 o
referenčnem dokumentu v zvezi
z dobro prakso okoljskega
ravnjanja, kazalniki okoljske
uspešnosti za posamezne
sektorje in merili odličnosti za
sektor trgovine na drobno

SRD – prednostna področja

trgovina

turizem

gradbeništvo

javna uprava

kmetijstvo

proizvodnja hrane in
pijače

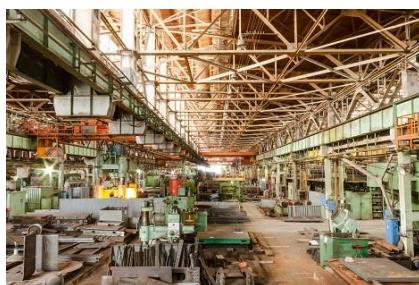
proizvodnja električne in
elektronske opreme

proizvodnja
avtomobilov

ravnanje z odpadki

proizvodnja kovinskih
proizvodov

telekomunikacije

Glavni okoljski vidiki - trgovino na drobno

Kategorija	Vrsta vidika	Vidiki, ki jih zajema SRD
Energetska učinkovitost	neposreden vidik	stavbe, sistemi za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo, hlajenje, razsvetljava...
Emisije v zrak	neposreden vidik	hladilna sredstva
Dobavna veriga	posreden vidik	poslovne strategije, prednostno razvrščanje proizvodov, okoljsko označevanje...
Prevoz in logistika	neposreden/posreden vidik	javna naročila, načini prevoza, zasnova embalaže...
Odpadki	neposreden vidik	odpadna hrana, pakiranje, sistemi za vračanje
Materiali in viri	neposreden vidik	poraba papirja
Voda	neposreden vidik	zbiranje in čiščenje deževnice
Vpliv na potrošnike	posreden vidik	okoljski vidiki povezani s potrošnjo, npr. plastične vrečke

Primer kazalnikov – trgovina na drobno

Vključitev ravnanja z odpadki v dejavnosti trgovcev na drobno

Kazalniki okoljske uspešnosti	Merila odličnosti
Stopnji recikliranja in ponovne uporabe.	V trgovini je vzpostavljen sistem ravnanja z odpadki, katerega cilj je recikliranje ali ponovna uporaba 100 % sekundarnih embalažnih materialov

Primer dobre prakse

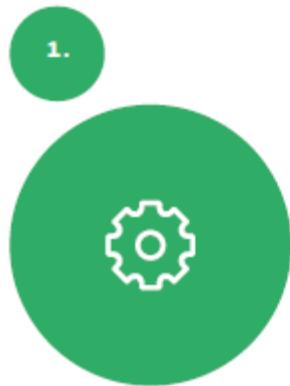
Sistemi vračanja plastenk PET in PE ter rabljenih proizvodov

5 glavnih razlogov, da je EMAS odličen partner pri prehodu v krožno gospodarstvo

Moving towards a circular economy with EMAS

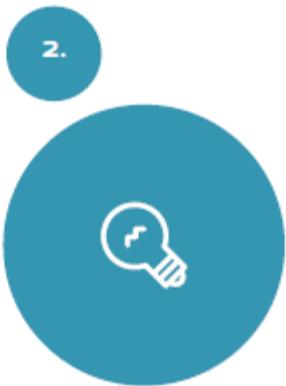
*Best practices to implement circular
economy strategies (with case study
examples), European Union, 2017*

Identify potential material loops

Inventory the material flows in your organisation and identify how they can be optimised.

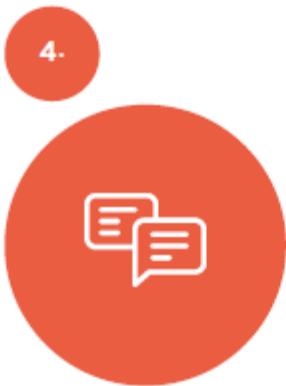
Consider innovative business models

Understand the users need and consider developing a new business model to satisfy these needs, while creating added value and saving resources.

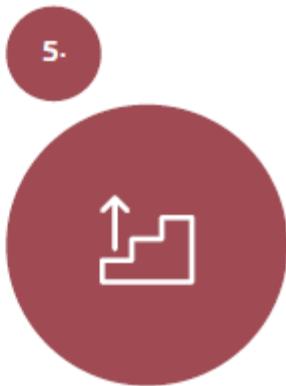
Involve employees and other stakeholders

Brainstorm with your employees, establish partnerships with the local community, commit clients, etc.

Develop a message

Create a narrative for your circular economy strategy to engage more stakeholders.

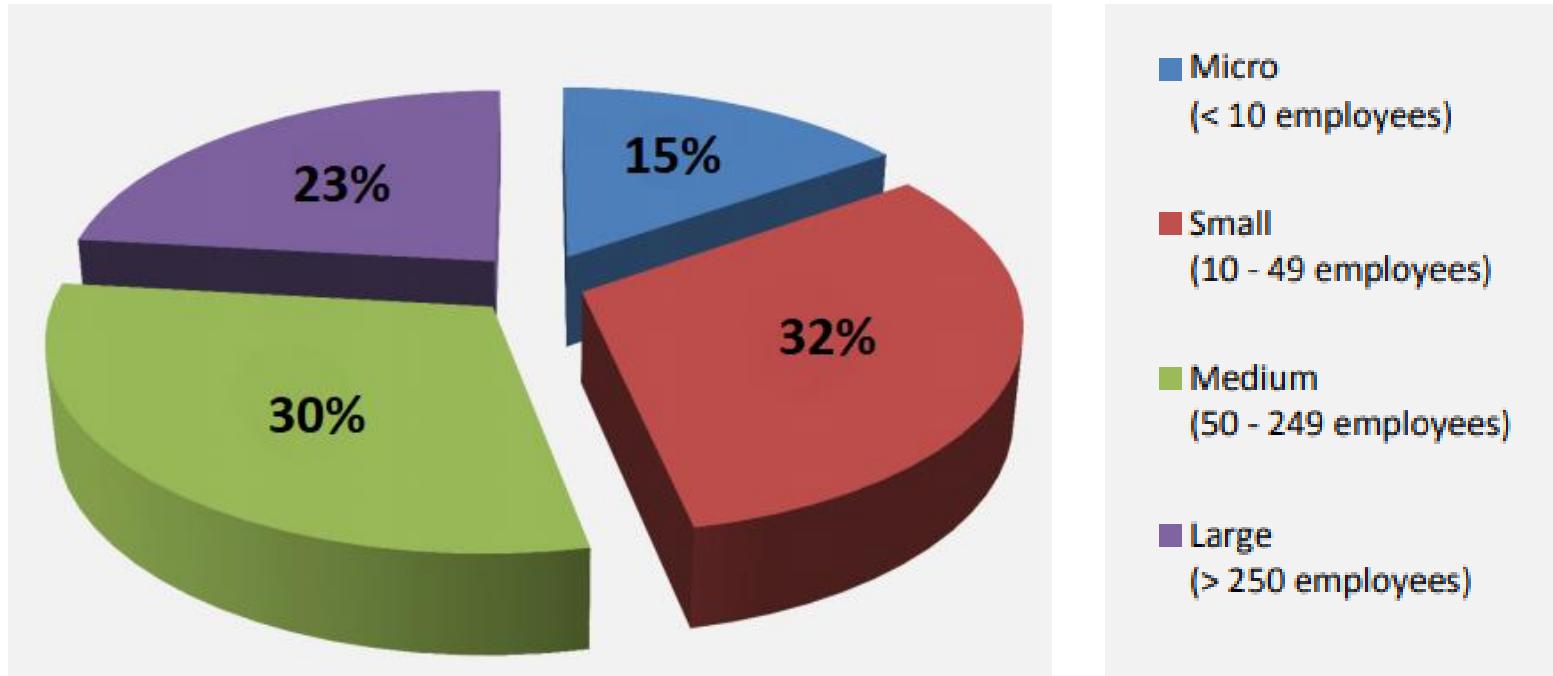
Test, learn and improve

Research, benchmark, and design, measure impacts and collect feedback to improve.

Moving towards a circular economy with EMAS

Best practices to implement circular economy strategies (with case study examples), European Union, 2017

Struktura EMAS organizacij (EU)

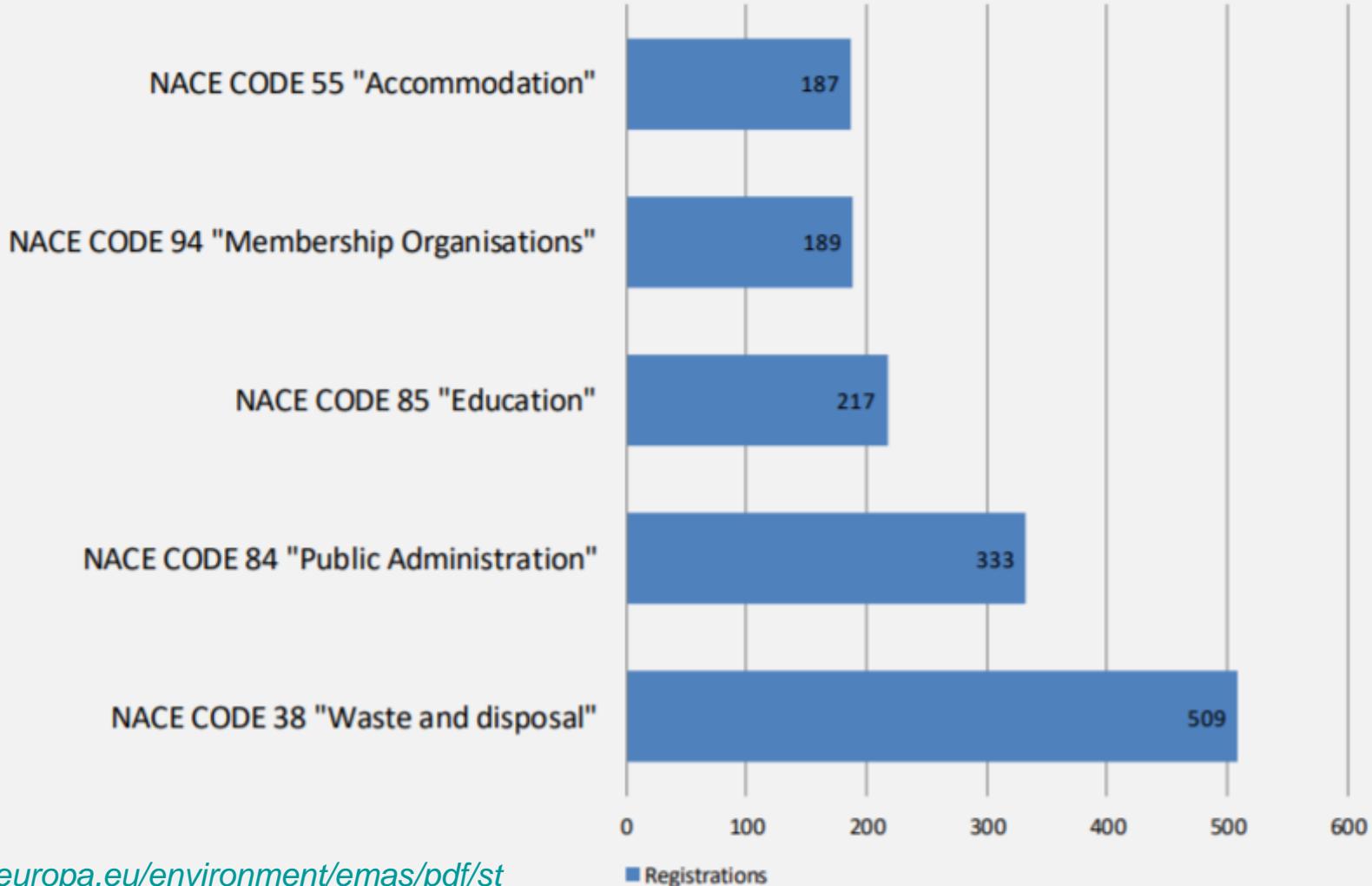
Size of EMAS-registered
organisations – Oct. 2017
EMAS Helpdesk

Vir:

https://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/publications_studies_en.htm#EMAS%20presentation%20for%20organisations

- Official Statistics of the European EMAS Helpdesk- Leading Service Sectors (April 2019)

Vir:

https://ec.europa.eu/environment/emas/pdf/statistics/EMASStatistics_April2019.pdf

- Official Statistics of the European EMAS Helpdesk- Leading Industrial Sectors (April 2019)

NACE CODE 29 "Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers"

100

NACE CODE 10 "Manufacture of Food Products"

154

NACE CODE 25 "Manufacture of Fabricated Metal Products"

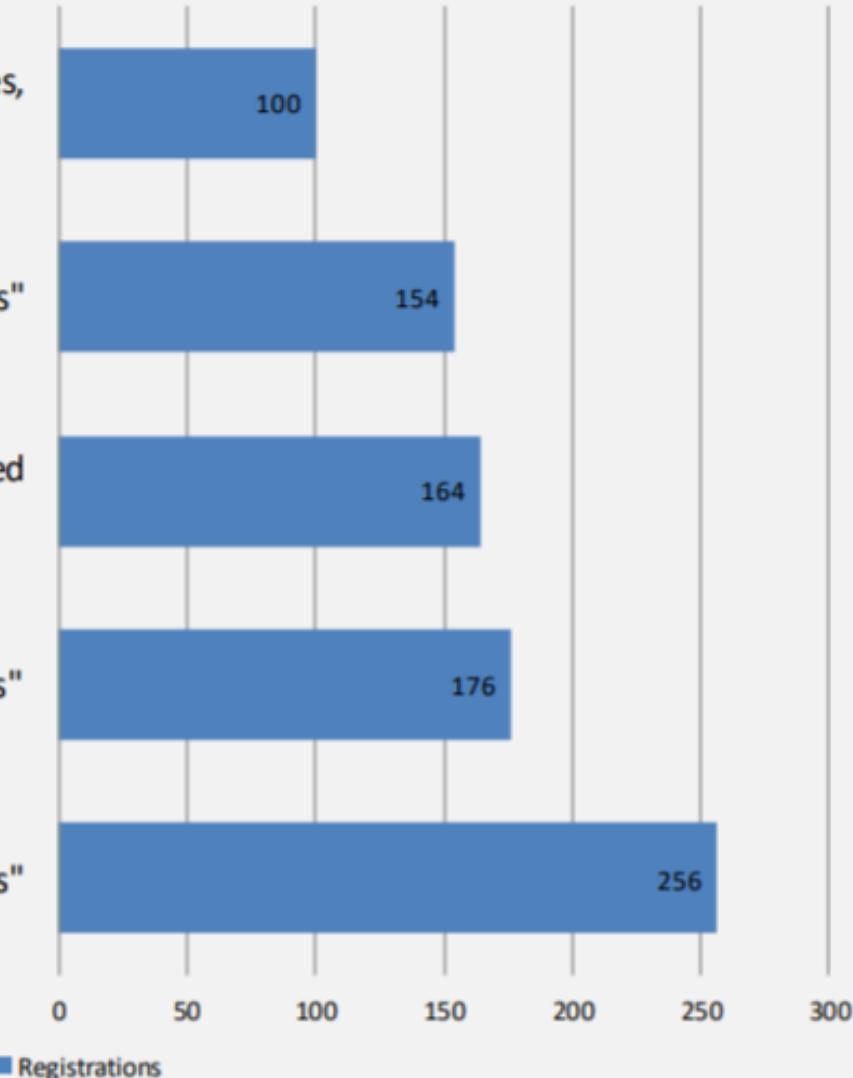
164

NACE CODE 20 "Manufacture of Chemicals"

176

NACE CODE 35 "Electricity, Gas"

256

Vir:

https://ec.europa.eu/environment/emas/pdf/statistics/EMASStatistics_April2019.pdf

Pregled EMAS registracij, SLO

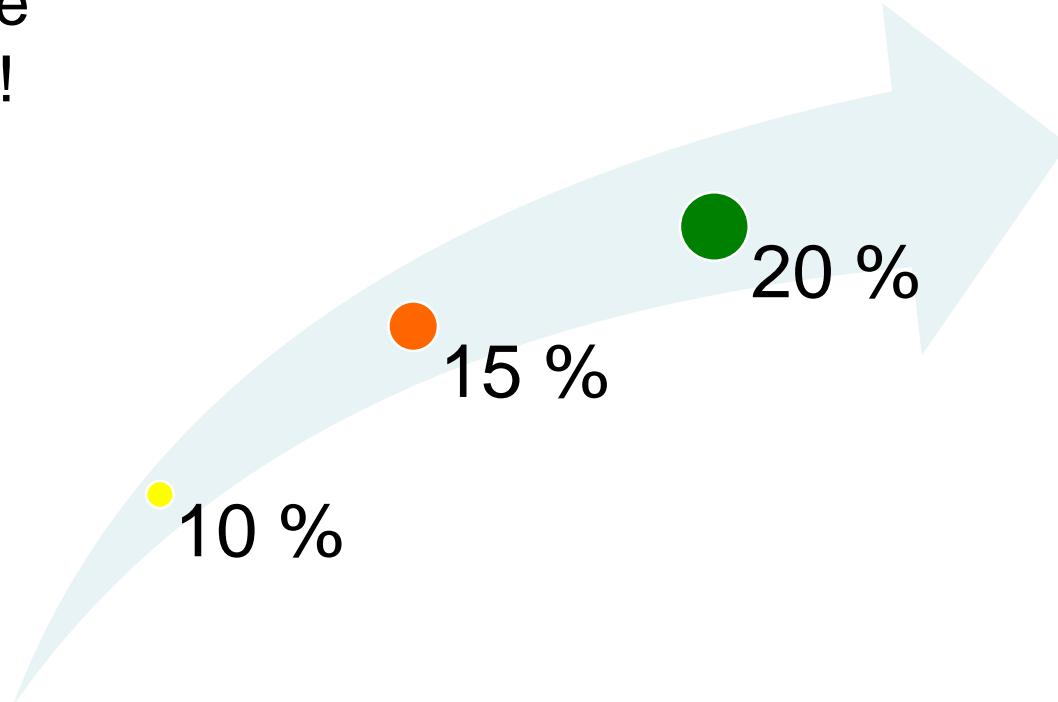
Organizacija	Org. enote	Dejavnost	Velikost
Gorenje d.d.	3 lokacije	elektro	V
Gorenje I.P.C., d.o.o.	2 lokaciji	elektro	S
Cinkarna Celje, d.d. PE Kemija Mozirje	1 lokacija	kemija	V
Luka Koper, d.d.	1 lokacija	promet	V
Medium d.o.o.	1 lokacija	tisk	M
Lek farmacevtska družba d.d.	4 lokacije	farmacija	V
Mestna občina Ljubljana Mestna uprava, Oddelek za varstvo okolja	1 lokacija	javna uprava	-
Ljubljanske mlekarne d.d.	1 lokacija	živilska	V
A1 Slovenija d.d.	celotna družba	telekomunikacije	V
SPG-SOL Plin Gorenjska d.o.o.	1 lokacija	kemija/tehnični plini	S

Vir: ARSO, stanje na dan 13.5.2019

Možnosti za izboljšave so!

...izkoristimo jih!

Pomembna je
vloga države!

Hvala za pozornost!

Janja Leban

GZS-Služba za varstvo okolja

Tel: 01 5898 193

janja.leban@gzs.si

www.gzs.si/skupne_naloge/varstvo_okolja